

Un quart de segle cercant les arrels

Si hi ha un festival de música a casa nostra que representi l'essència de la música tradicional arreu del món, aquest és, sense cap mena de dubte, el Festival Internacional de Música Popular Tradicional de Vilanova i la Geltrú. Entre el 20 i el 23 de juliol se'n celebra la XXVI edició.

Una mica més d'un quart de segle. Que es diu molt ràpid, però plasmar-ho any rere any des de fa vint-i-sis edicions ja és tota una altra cosa. Amb un pressupost d'uns 300.000 euros i l'aval de les 15.000 persones que a l'edició del 2005 van passar per les actuacions del festival, els organitzadors de la trobada afronten aquesta edició amb eufòria. Saben que el que fan no és fàcil, però també saben que la ciutat de Vilanova respon. És, asseguren, una de les poblacions que millor pot entendre la filosofia d'un festival de música tradicional, ja que els vilanovins estan molt acostumats a deixar-se seduir per instruments no convencionals i per les veus que cerquen les arrels profundes de la cultura.

Aquesta és l'essència de la filosofia del Festival de Vilanova. Ho ha estat sempre, però, naturalment, ha evolucionat al llarg d'aquest quart de segle. Com apunta un dels responsables, Miquel González, "quan vam començar, el concepte de músiques del món no existia. De fet, hi havia pocs festivals de música tradicional. Tot i que cap a l'any 1989, arreu de l'estat, va arribar a haver-n'hi vuit. Ara, només en queden dos". Després de desaparèixer els festivals de música tradicional de València i de Ciutat de Mallorca, el de Vilanova va quedar com un dels pocs referents als Països Catalans.

La complicada dècada dels noranta. Els anys noranta van ser una espècie de muntanya russa per al Festival de Vilanova. Durant la primera meitat de la dècada, la trobada vilanovina es va convertir en un dels principals festivals d'Europa en la seva especialitat, però "durant la segona meitat, la política va podrir d'alguna manera el Festival i va patir una davallada molt important", explica Miquel González. Va costar molt tornar a remuntar-lo. Però es va aconseguir. I, ara per ara, torna a tenir el prestigi que havia assolit al principi dels noranta. El Festival de Vilanova ha estat bressol d'alguns grups que van ser progra-

El Sàhara i el Kurdistan, de la mà

En aquesta vint-i-sisena edició del Festival de Música de Vilanova, del 20 al 23 de juliol, podem trobar autèntiques joies. Tot el programa és en-

■ LA VOLÉE D'CASTORS (QUEBEC) Divendres, 21 de juliol, a les 23 h Parc de Ribes Roges

Guitarres, banjo, veu principal i cors: Sébastien Parent
Violí, oús i veus: Mathieu Lacas
Acordions, harmònica, podorítmies i veus: Frédéric Bourgeois
Acordió, bodhrán i veus: Martin Mailhot
Guitarres acústica i elèctrica, mandolina, ossos i cors: André Dupuis
Contra baix, baix elèctric i veus: Frédéric Beauséjour

Un so vigorós, una presència dinàmica damunt l'escenari i una música contemporània que sap molt bé d'on ve, i que ha sabut també no quedar-se enrere.

Amb el ritme del violí, els acordions, les guitarres, la mandolina, el baix, el piano i les tan particulars i podomètriques percussions, combinant perfectament amb la seva innovadora i festiva música, La Volée D'Castors incita la gent d'arreu del món a ballar, inevitablement.

Al llarg dels més de 12 anys de vida, La Volée ha fet 600 actuacions, ha visitat prop de 26 països, ha produït 5 àlbums i ha fet ballar arreu de 4 continents.

grecador, però, aconsellats per Miguel González, destacarem tres propostes per als que s'animin a regalar-se les orelles prop del mar.

■ AYNUR (KURDISTAN) Diumenge, 23 de juliol, a les 22.30 h Parc de Ribes Roges

Veu: Aynur
Kaval: Yasin Boyraz
Baglama: Cemil Koçgün
Violí: Sinan Acar
Baix i percussió: Baris Boyraz

Aynur Dogan és una jove veu kurda que amb poc més de trenta anys d'edat s'ha convertit ja en una de les veus més destacades de la música popular del seu poble. I si ha estat així és per la seva decidida aposta a posar al dia les velles melodies i els ritmes de la seva cultura.

A més d'una evident qualitat vocal i interpretativa, Aynur ha col·laborat amb músics joves de la nova avantguarda de la música d'arrel, com el grup Orient Expressions, una formació que apropa les velles cançons als esquemes rítmics de l'electrònica. I això no sona forçat en cap moment, ja que la rica i variada rítmica de la zona, on es barregen els ritmes àrabs, otomans i bizantins, donen com a resultat un teixit rítmic en el qual es pot llegir una part important de la música occidental del segle XX.

■ MARIEM HASSAN (SÀHARA) Divendres, 21 de juliol, a les 19.30 h Plaça de la Vila

Veu: Mariem Hassan
Guitarra elèctrica: Boika Hassan
Guitarra elèctrica: Feku Mbarek
Baix: Saleh Ahmed Houssein
Percussió i veus: Haleila Brahim
Percussió, veus i ball: Vadija Mint El Hanevi

A cavall entre els camps de refugiats de Tinduf i la ciutat de Sabadell (on viu un dels seus cinc fills), Mariem Hassan és alguna cosa més que una cantant: és la veu col·lectiva d'una comunitat que lluita per la seva independència i que demana al món que sigui escoltada, una cosa aparentment fàcil però que les actuals circumstàncies polítiques compliquen dia a dia. En les seves cançons, Hassan canta els problemes i la realitat quotidiana del seu poble: guerra, orfanat, desarrelament, pobresa, futur incert... I ho fa des de la màxima austeritat de mitjans, amb instruments tan senzills com el tebal, un pandero gran que toquen les dones sahrauís, o la tindit, una mena de guitarra de quatre cordes que ha estat substituïda per la guitarra elèctrica.

Mariem representa també la tradició musical femenina de la música del seu país, és gairebé una feina de guerra ja que els homes estan treballant o lluitant a l'exèrcit. La música és, per tant, cosa de dones al Sàhara, i després de tant de temps, els cors de veus femenines tenen ja un protagonisme que identifica la seva música tradicional.

mats en el seu moment per la seva alta qualitat però que encara no eren coneguts. És el cas, per exemple, de Ojos de Brujo o de l'algerià Faudel. "La filosofia -apunta González- es manté: portar a Vilanova música que no se sent a les emissores, amb intèrprets d'alta qualitat."

Sempre, doncs, cercant les arrels. I alguna cosa més. Tot i que el criteri principal per programar un intèrpret o un grup de música tradicional és la qualitat, els organitzadors no amaguen la seva alegria quan aquest fet coinci-

Vilanova ha estat bressol d'alguns grups programats per la seva qualitat però que llavors encara no eren coneguts

deix amb un origen oprimat del poble a què pertany l'intèrpret en qüestió. Així, per Vilanova han passat kurds, armenis o sahrauís.

González ho confirma i va una mica més enllà: si el Festival tingués més pressupost, es podria pensar a acostar,

a través de la música, cultures en principi enfrontades políticament. Per què no es pot escoltar un intèrpret armeni al costat d'un turc, o un palestí al costat d'un hebreu?

Núria Ribas